

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 482/2011-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. novembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť M. G..., t. č. vo výkone väzby, zastúpeného advokátom L. S., B, vo veci namietaného porušenie jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tpo 34/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. G. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. júla 2011 doručená sťažnosť M. G. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tpo 34/2011.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol uznesením Okresného súdu Brezno sp. zn. 0 Tp 12/2011 z 19. februára 2011 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Tpo/13/2011 z 8. marca 2011 vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (preventívna väzba). Väzba začala plynúť od 18. februára 2011 od 07.55 h.

Sťažovateľ 2. júna 2011 požiadal o prepustenie z väzby na slobodu s odôvodnením, že od ostatného rozhodnutia o jeho väzbe (2. mája 2011) už uplynula doba jedného mesiaca a vo veci sa nekoná. Vo svojej žiadosti poukázal aj na § 76 Trestného poriadku, podľa ktorého väzba môže trvať len nevyhnutný čas. Ďalej konštatoval, že dosiaľ nebol súdne trestaný, má trvalé bydlisko a marihuanu pestoval len na liečebné účely pre svoju chorú matku. K pestovaniu marihuany sa priznal a zariadenie na výrobu drogy bolo zničené. Argumentáciu orgánov činných v trestnom konaní o údajnom predaji drogy iným osobám s cieľom dosiahnutia zisku označil za ničím nepodloženú a nepreukázanú. Za týchto okolností považoval sťažovateľ svoju väzbu za nezákonnú, a preto žiadal o prepustenie z väzby na slobodu.

Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) uznesením sp. zn. 0 Tp 147/2011 z 22. júna 2011 (ďalej len „uznesenie okresného súdu z 22. júna 2011“) však sťažovateľovu žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu zamietol konštatujúc, že jeho väzba je z hľadiska splnenia materiálnych podmienok dôvodná, znaleckým posudkom bol ustálený značný rozsah výroby omamných a psychotropných látok a z neho vyplývajúca závažnosť konania odôvodňuje obavu, že by mohol pokračovať v páchaní trestnej činnosti, a to aj napriek znefunkčneniu technického zariadenia používaného na výrobu drogy.

Sťažovateľ v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu okrem iného uviedol, že toto uznesenie okresného súdu „*bolo môjmu obhajcovi doručené dňa 8. 7. 2011 a Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodol o mojej sťažnosti dňa 7. 7. 2011, teda deň predtým, ako bolo*

uznesenie doručené môjmu obhajcovi. Preto som nemohol podať písomné dôvody sťažnosti“.

O sťažnosti rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 3 Tpo 34/2011 zo 7. júla 2011 tak, že ju zamietol.

Podľa názoru sťažovateľa „súčasťou práva na spravodlivý proces, ktoré zabezpečuje čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj včasné doručovanie rozhodnutí súdov procesným stranám. Bez takéhoto postupu je znemožnené kvalifikované vyjadrenie a zdôvodnenie opravného prostriedku. V mojom prípade tým, že uznesenie prvostupňového súdu bolo môjmu obhajcovi doručené až po rozhodnutí krajského súdu malo za následok nemožnosť kvalifikovaného odôvodnenia zahlásenej sťažnosti, a tým porušenia môjho práva na spravodlivý proces.“.

Sťažovateľ preto považuje postup krajského súdu, ktorý rozhodol za týchto okolností, za porušenie čl. 5 ods. 4 dohovoru aj čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy.

Sťažovateľ taktiež namietal, že krajský súd ho ponechal vo väzbe napriek tomu, že *„Orgány činné v trestnom konaní v mojom prípade nepostupujú s osobitnou starostlivosťou a urýchlením, nakoľko dokazovanie, ktoré nariadili až s odstupom viac mesiacov po mojom vzatí do väzby, mali nariadiť ihneď po mojom vzatí do väzby a nečakať nečinne niekoľko mesiacov. Tým došlo k porušeniu môjho práva zabezpečeného čl. 17 ods. 2, 5 Ústavy SR čl. 5 ods. 4 Dohovoru.“.*

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a aby v náleze vyslovil, že krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tpo 34/2011 porušil:

„1/ čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a čl. 5 ods. 4 Dohovoru tým, že rozhodol o mojej sťažnosti bez toho, že by uznesenie okresného súdu bolo doručené môjmu obhajcovi,

2/ čl. 17 ods. 2, 5 Ústavy SR a čl. 5 ods. 4 Dohovoru tým, že ma ponechal vo väzbe aj napriek tomu, že vo veci sa nepostupovalo s osobitnou starostlivosťou a urýchlením, a som držaný vo väzbe nezákonne,

pričom nariaďuje, aby ma Krajský súd v Banskej Bystrici ihneď prepustil z väzby na slobodu.

Sťažovateľovi M. G. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v tomto konaní.“.

II.

Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom všeobecné aj osobitné náležitosti návrhu (v tomto prípade sťažnosti) podľa § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy

podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Za zjavne neopodstatnenú možno podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu považovať sťažnosť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 77/05, III. ÚS 80/2010).

Pokiaľ ide o námietky sťažovateľa týkajúce sa porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým bola zamietnutá jeho sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu z 22. júna 2011, ústavný súd poukazuje na to, že rešpektuje prax Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej osobnú slobodu chráni v zásade čl. 5 dohovoru (napr. rozsudok De Wilde et al. v. Belgicko z 18. júna 1971, AČ. 12, § 65, § 67, § 71, § 72, § 73, § 75, § 76, § 77 atď.), resp. čl. 17 ústavy, pretože predstavujú prísnejšiu a špeciálnu úpravu dodržania zásad spravodlivého procesu u osoby pozbavenej osobnej slobody, než aký má na mysli čl. 6 ods. 1 dohovoru, resp. čl. 46 ods. 1 ústavy. Ustanovenia čl. 5 dohovoru a čl. 17 ústavy zahŕňajú hmotné a tiež procesné atribúty práva na osobnú slobodu vrátane práva na súdnu ochranu pri jej pozbavení, a preto na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe sú aplikovateľné tieto špeciálne ustanovenia o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie čl. 6 ods. 1 dohovoru o práve na spravodlivé súdne konanie či ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy garantujúce základné právo na súdnu ochranu (obdobne napr. III. ÚS 155/09, III. ÚS 287/2010).

Obdobné platí, aj pokiaľ ide námietku sťažovateľa, že označeným postupom krajského súdu (teda, že krajský súd rozhodol bez toho, aby uznesenie okresného súdu z 22. júna 2011 bolo doručené jeho obhajcovi a tento mohol písomne doplniť podanú sťažnosť proti nemu) došlo k porušeniu jeho základného práva na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy. Ústavný súd poukazuje na to, že čl. 47 ods. 3 ústavy sa vzťahuje spravidla na súdne konanie vo veci samej. Rozhodovanie o väzbe nie je rozhodovaním vo veci samej. Opäť je na tomto mieste potrebné pripomenúť, že princípy spravodlivého súdneho konania pri rozhodovaní o väzbe sú súčasťou čl. 17 ústavy a čl. 5 dohovoru.

Aj podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu ochrana základných práv a slobôd v súvislosti s rozhodovaním o vzatí konkrétnej osoby do väzby, t. j. s rozhodovaním o osobnej slobode fyzickej osoby (zákonnosť väzby), spadá (*ratione materiae*) pod ustanovenia čl. 17 ústavy a ustanovenia čl. 5 dohovoru, ktoré obsahujú základné hmotné a tiež procesné atribúty osobnej slobody vrátane práva na súdnu ochranu pri jej pozbavení (obdobne pozri III. ÚS 135/04, III. ÚS 108/06).

Z tohto dôvodu ústavný súd odmietol sťažnosť v časti týkajúcej sa namietaného porušenia základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tpo 34/2011 už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

V nadväznosti na uvedené ústavný súd sa ďalej venoval už len preskúmaniu postupu a rozhodnutia krajského súdu z hľadiska dodržania záruk zakotvených v čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru.

Z obsahu sťažnosti je zrejmé, že výhrady (námietky) proti namietanému postupu krajského súdu sťažovateľ vyjadril v dvoch rovinách:

1. Namietal, že krajský súd rozhodol o jeho sťažnosti bez toho, aby uznesenie okresného súdu z 22. júna 2011 bolo doručené jeho obhajcovi, a preto nemohol podať písomné dôvody sťažnosti.

2. Namietal, že krajský súd ho ponechal vo väzbe aj napriek tomu, že v jeho trestnej veci sa nepostupovalo s osobitnou starostlivosťou a urýchlením.

Ústavný súd zohľadňujúc tieto námietky sťažovateľa zo spisu okresného súdu (konkrétne zo zápisnice z výsluchu sťažovateľa z 22. júna 2011) zistil, že o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu z 2. júna 2011 rozhodol okresný súd po uskutočnenom výsluchu sťažovateľa tak, že jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu zamietol. Na výsluchu, ktorý predchádzal zamietnutiu jeho žiadosti, bol okrem sťažovateľa prítomný aj jeho obhajca. Po odôvodnení vyhlásenia a poučení prítomných o možnosti podania opravného prostriedku sťažovateľ podal do zápisnice sťažnosť. Dňa 1. júla 2011 bolo vyhotovené písomné uznesenie, ktoré bolo v ten istý deň odovzdané na poštovú prepravu. Krajskej prokuratúre v Banskej Bystrici bolo toto uznesenie doručené 6. júla 2011, sťažovateľovi 7. júla 2011 a jeho obhajcovi 8. júla 2011. Medzitým bol spis 6. júla 2011 predložený krajskému súdu na rozhodnutie o sťažnosti, ktorý v ten istý deň nariadil termín neverejného zasadnutia senátu na 7. júl 2011, keď aj sťažnosť sťažovateľa podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol konštatujúc, že sťažovateľ sťažnosť podanú do zápisnice bližšie neodôvodnil.

Pokiaľ ide o prvú námietku sťažovateľa, že krajský súd rozhodol o jeho sťažnosti bez toho, aby jeho obhajcovi bolo doručené uznesenie okresného súdu z 22. júna 2011, a preto sa nemohol riadne brániť, a to písomným odôvodnením svojej sťažnosti, ústavný súd zohľadnil, že účelom čl. 5 ods. 4 dohovoru je poskytnutie práva osobám, ktoré boli pozbavené osobnej slobody, spočívajúceho v možnosti súdnej kontroly rozhodnutí a opatrení, na základe ktorých bol zásah do ich osobnej slobody vykonaný. Medzi záruky, ktoré garantuje tento článok dohovoru, nepochybne patrí aj právo obvineného predložiť súdu argumenty a vyjadrenia proti svojmu ponechaniu vo väzbe (napr. III. ÚS 84/06, III. ÚS 291/06), ako aj jeho právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom, jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Princíp spravodlivosti pritom zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné a relevantné dôvody (obdobne napr. III. ÚS 374/09).

Ústavný súd pripomína, že v prvom rade je všeobecný súd povinný poskytnúť ochranu základným právam a slobodám sťažovateľa, ale na druhej strane nemožno bagatelizovať význam, podstatu a zmysel obhajoby, v rámci ktorej sa obvinený háji sám alebo prostredníctvom svojho obhajcu. Ak takéhoto obhajcu má alebo ho musí mať, je potom jeho úlohou obhajovať práva obvineného čo najúčinnnejším spôsobom, pod ktorým treba bez pochyb rozumieť aj aktívny prístup obhajcu pri obhajovaní jeho záujmov, ako aj starostlivosť obhajcu zameranú na to, aby boli náležite a včas objasnené skutočnosti, ktoré vinu obvineného vyvracajú alebo ju zmierňujú (§ 44 ods. 1 Trestného poriadku).

Ústavný súd konštatuje, že tvrdenie sťažovateľa o doručení uznesenia okresného súdu z 22. júna 2011 po rozhodnutí krajského súdu o jeho sťažnosti zodpovedá obsahu súvisiaceho súdneho spisu. Otázkou však ostáva, či a do akej miery mohol krajský súd uvedeným postupom a následným rozhodnutím porušiť označené práva sťažovateľa.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia konštatoval, že do dňa neverejného zasadnutia (8. júla 2011) sťažovateľ svoju sťažnosť proti prvostupňovému rozhodnutiu, ktorú podal do zápisnice 22. júna 2011, nijako nezdôvodnil. Aj keď sa obhajca sťažovateľa zúčastnil jeho výsluchu pred rozhodnutím okresného súdu o jeho žiadosti o prepustenie z väzby, ako aj vyhlásenia uznesenia, ktorým bola jeho žiadosť zamietnutá, nebolo zistené, aby dôsledne a okolnostiam danej veci primeraným spôsobom využil všetky právne prostriedky na účely efektívnej obhajoby sťažovateľa, keď s písomným odôvodnením sťažnosti čakal až do doručenia uznesenia okresného súdu z 22. júna 2011. Niet pochybností o tom, že k doručeniu uznesenia okresného súdu z 22. júna 2011 sťažovateľovi a jeho obhajcovi, ktorý v jeho mene mohol podať písomné odôvodnenia sťažnosti, malo dôjsť ešte pred rozhodnutím krajského súdu. Ako je však zo spisu okresného súdu zrejmé, obhajca sťažovateľa ani po doručení uznesenia okresného súdu z 22. júna 2011 (8. júla 2011) nedoplnil do spisu písomné odôvodnenie sťažnosti. V nadväznosti na uvedené možno predpokladať, že až po doručení napadnutého uznesenia krajského súdu (19. júla 2011) zistil namietanú skutočnosť a už 20. júla 2011 spísal sťažnosť, ktorá je predmetom tohto konania.

Podnetom na rozhodovanie okresného súdu bola sťažovateľova žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu. Teda sťažovateľ sám inicioval konanie o zákonnosti väzby a na základe jeho iniciatívy okresný súd rozhodol. V žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu sťažovateľ uviedol argumenty, ktoré podľa jeho názoru svedčili proti jeho ponechaniu vo väzbe. Okresný súd z pohľadu ústavného súdu vo svojom rozhodnutí presvedčivo konštatoval dôvody sťažovateľovej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Je pravda, že proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú písomne nezdôvodnil, pričom písomné odôvodnenie sťažnosti chcel zrejme zaslať okresnému súdu potom, ako sa oboznámi s dôvodmi zamietnutia jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu uvedenými v prvostupňovom rozhodnutí. Na tomto mieste je potrebné opätovne poznamenať, že sťažovateľ a jeho obhajca dôvody zamietnutia sťažovateľovej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu poznali už skôr (v zápisnici o výsluchu sťažovateľa z 22. júna 2011 sa uvádza, že *„sudca pre prípravné konanie odôvodnil vyhlásené uznesenie a poučil prítomných o možnosti podania opravného prostriedku“*). To znamená, že sťažovateľ i jeho obhajca mali dostatok času na to, aby do 7. júla 2011, keď krajský súd rozhodol o zamietnutí sťažovateľovej sťažnosti, predostreli tomuto súdu svoje iné argumenty o tom, že ďalšie ponechanie sťažovateľa vo väzbe nie je podľa neho dôvodné. Sťažovateľ tak mohol urobiť sám alebo prostredníctvom svojho obhajcu, ktorého na účely doplnenia sťažnosti, ako už ústavný súd uviedol, mohol kontaktovať. Podľa názoru ústavného súdu je práve aj takýto postup súčasťou aktívneho bránenia práv, a to už bez ohľadu na to, kto tento aktívny prístup vyvinie, či to bude obhajca alebo sťažovateľ, zvlášť v prípadoch, ak ide o osobnú slobodu dotknutej osoby.

Ústavný súd zastáva názor, že v okolnostiach daného prípadu by bolo veľmi formálne konštatovať porušenie označených práv sťažovateľa. Iná situácia by nastala, ak by všeobecný súd rozhodujúci o zákonnosti väzby nepoznal v relevantnom čase aktuálne námietky sťažovateľa. K takej situácii by mohlo dôjsť napríklad pri rozhodovaní o návrhu na predĺženie lehoty trvania väzby za predpokladu, že by sťažovateľovi nebolo umožnené sa k takému návrhu vyjadriť, a zároveň, ak by podal proti prvostupňovému rozhodnutiu sťažnosť, ale druhostupňový súd by na ňu neprihliadol. Taká alebo obdobná situácia však v danom prípade nenastala.

Ústavný súd konštatuje, že postup krajského súdu pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu z 22. júna 2011 nebol náležitý, ale vzhľadom na už uvedené skutočnosti o poznaní jeho argumentov proti ponechaniu sťažovateľa vo väzbe, ako aj s prihliadnutím na odôvodnenosť a presvedčivosť uznesenia krajského súdu je ústavný súd toho názoru, že takýto postup krajského súdu nemusí automaticky znamenať porušenie označených práv sťažovateľa.

Pre ústavný súd bol určujúci obsah uznesenia krajského súdu. Okrem toho ústavný súd prihliadol na žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, ako aj na sťažnosť adresovanú ústavnému súdu, v ktorej podľa názoru ústavného súdu neuviedol žiadne také skutočnosti, na základe ktorých by krajský súd v prípade, ak by reagoval na písomné odôvodnenie uznesenia okresného súdu z 22. júna 2011, mohol dospieť k iným záverom, ako dospel. Krajský súd s poukazom na rozhodnutie okresného súdu sťažovateľovi dostatočne ozrejmil dôvodnosť jeho väzby, pričom toto zdôvodnenie bolo v konečnom dôsledku odpoveďou na jeho argumenty obsiahnuté v žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu.

Krajský súd nemožno „obviňovať“ z toho, že rozhodol urýchlene vo väzobnej veci, keďže mu to ukladá ústava aj dohovor. Z pohľadu ústavného súdu sa predmetná situácia javí tak, že krajský súd pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu z 22. júna 2011 musel riešiť konflikt dvoch práv, a to práva na urýchlené rozhodovanie o ich väzbe (dodržanie lehôt podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru) a práva na predloženie argumentov prostredníctvom obhajcu súdu proti jeho väzbe. Navyše tým, že krajský súd rozhodol o sťažovateľovej sťažnosti urýchlene, vytvoril mu priestor na podanie novej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu.

Podľa názoru ústavného súdu nemožno úspešne namietat' porušenie určitého ústavou alebo medzinárodnou zmluvou garantovaného práva alebo slobody takým postupom dotknutého všeobecného súdu, ktorý by mohol mať za následok porušenie iného ústavou, resp. medzinárodnou zmluvou garantovaného práva alebo slobody (m. m. IV. ÚS 62/08).

Ústavný súd zo spisu okresného súdu napokon zistil, že sťažovateľ bol na základe príkazu prokurátora Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici 14. septembra 2011 prepustený z väzby na slobodu. V príkaze na prepustenie sa konštatuje, že *„zohľadňujúc... stav vyšetrovania, ako i procesnú skutočnosť zaistenia technického zariadenia a surovín potrebných na pestovanie rastlín konopa a produkciu konopy, vrátane peňažnej hotovosti eventuálne využiteľnej na ich nové obstaranie, ktorá u obvineného zreteľne oslabuje prijatý dôvod väzby, bolo potrebné dospieť k záveru, že dôvody, pre ktoré by orgány prípravného konania mohli u obv. M. G. oprávnené žiadať ďalšie trvanie väzby nad jej základnú lehotu, nie sú v predmetnom prípade dané“*.

Na základe uvedeného ústavný súd uzavrel, že v danom prípade neexistuje taká relevantná vecná súvislosť medzi napadnutým postupom krajského súdu o zamietnutí sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu z 22. júna 2011 a namietaným porušením označených práv, ktorá by odôvodňovala prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, a preto sťažnosť aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vo vzťahu k druhej uplatnenej námietke sťažovateľa založenej na tvrdení, že krajský súd porušil jeho práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru tým, že ho ponechal ďalej vo väzbe, a to aj napriek tomu, že v jeho trestnej veci sa nepostupovalo s osobitnou starostlivosťou a urýchlením, je potrebné uviesť nasledovné.

Náleží predovšetkým vnútroštátnym súdom dbať o to, aby doba väzby neprekročila primeranú hranicu. S týmto cieľom im patrí skúmať všetky okolnosti spôsobilé potvrdiť alebo vyvrátiť existenciu skutočného verejného záujmu odôvodňujúceho so zreteľom na prezumpciu nevinu výnimku z pravidla rešpektovania osobnej slobody a uviesť ich v rozhodnutiach o žiadostiach obvineného o prepustenie z väzby na slobodu. Trvanie dôvodného podozrenia, že obvinený spáchal trestný čin, je *conditio sine qua non* zákonnosti pokračovania väzby, ale po uplynutí určitého času táto podmienka už nestačí. Súd potom musí zistiť, či iné dôvody naďalej ospravedlňujú pozbavenie slobody. Ak sú tieto dôvody relevantné a dostačujúce, potom treba skúmať, či orgány činné v trestnom konaní postupujú

vo veci samej s osobitnou starostlivosťou a urýchlením“ (Toth c. Rakúsko z 12. decembra 1991).

„Požiadavka, aby vzhľadom na všetky okolnosti prípadu trvanie väzby neprekročilo nevyhnutnú dobu, vyžaduje preveriť nielen existenciu a relevantnosť dôvodov väzby, ale aj doterajší postup orgánov činných v trestnom konaní. Právo na osobnú slobodu zaručené v čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy môže byť totiž porušené aj tým, že orgány činné v trestnom konaní nepostupujú v trestnom konaní v čase, keď je obvinený vo väzbe, s osobitnou starostlivosťou a urýchlením“ (II. ÚS 55/98).

Z uvedených stanovísk možno vyvodit', že podľa právneho poriadku Slovenskej republiky v prípade dlhšie trvajúcej väzby musia byť splnené štyri podmienky. Musí jestvovať po formálnej stránke uznesenie o vznesení obvinenia. Po materiálnej stránke sa vyžaduje existencia kvalifikovaného podozrenia zo spáchania skutku, za ktorý je vznesené obvinenie. Musí jestvovať niektorý z väzobných dôvodov podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku. Napokon musí byť splnená podmienka, aby orgány činné v trestnom konaní vo veci samej postupovali s osobitnou starostlivosťou a urýchlením.

Z podanej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta, že vo vyšetrení jeho trestnej veci sa podľa jeho názoru nepostupuje s osobitnou starostlivosťou a urýchlením, a z tohto dôvodu ho mal krajský súd pri rozhodovaní o jeho sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu z 22. júna 2011 prepustiť z väzby na slobodu.

Krajský súd (zhodne s okresným súdom) reagovali na túto námietku sťažovateľa tak, že orgány činné v trestnom konaní podľa ich názoru postupujú „*bez prietahov*“, pričom poukázali na preverovanie bankových účtov sťažovateľa, spotreby elektrickej energie, ako aj na vypracovanie znaleckého posudku týkajúceho sa hodnoty zaistenej látky.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa v nej uplatnenými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. novembra 2011